

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ

1854 - 1929

Ο ΚΑΝΤΗΛΑΝΑΦΤΗΣ Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ ἦταν ἓνα καλό ἀγοράκι, πού ἦτανε πολύ δυστυχισμένο. Νά, ὄλο πεινοῦσε κι ὄλο κρύωνε· οἱ γονιοί του δέν τό ἀγαπούσανε καί ποτέ τους δέν τοῦ λέγανε κανένα λόγο γλυκό. Ψυχὴ δέ φρόντιζε γιά τ' ἀγοράκι, γιά τό τί ἔκανε μήτε γιά τό τί σκεψοῦλες περνούσανε ἀπό τό μυαλουδάκι του· συχνά τό μαλώνανε ἄδικα κι αὐτό ἀποροῦσε. Ἡ ὀχτωχροιάτικη καρδούλα του, πάντα σά στενοχωρημένη, δίχως νά ξέρει γιατί, παργοριά μάλιστα καμμιά δέν εἶχε τό καημένο, ἐπειδή δέν μπορούσε νά πάει ὁ νοῦς του στά μελλούμενα, σάν παιδάκι ἀνήξερο πού ἦτανε. Ὑπάρχουνε πολλά παιδιά σάν τό δικό μας, πού εἶναι σά τό δικό μας ἀξιολύπιτα. Μά τοῦ δικοῦ τοῦ ἔτυχε κάτι πού πρέπει νά τό ὁμολογήσουμε, συχνά δέν τυχαίνει. Τ' ὄνομά του Καίσαρας.

Μιά μέρα, πρὸς τό δεῖλι, πού ξεψυχοῦσε ὁ ἥλιος χινοπωριανός, ὁ Καίσαρας κάθησε μιά στιγμή στά σκαλοπάτια τῆς ὀξώπορτας τοῦ σπιτιοῦ του. Οἱ γονιοί του – ἄχ! δέν ἤθελα νά πῶ καί ἡ μητέρα του – τόν εἶχανε διώξει ἀπό μέσα. Ὁ Καίσαρας τό βρῆκε πολύ ἄδικο κι ἔκλαγε ἡ ψυχίτσα του ἡ τσαλαπατημένη, πού δέν μπορούσε ν' ανθέξει σέ τόσους παιδικίσσιους καημούς. Ἦρθε ἄξαφνα ἓνας ἄνθρωπος καί κάθησε ἀντίκρυ του λαμπροντυμένος, ματάκια μου, κι ὁμορφος ὁμορφος· νόμισε ὁ Καίσαρας πὼς ἔβλεπε ἄγγελο. Ἐμεῖς πάλε, ἂν κρίνουμε ἀπ' ὅσα ἔκαμε κατόπι, θαρροῦμε πὼς ἦτανε κανένας ἀγαθός γέρος, πού μπορούσε πολλά.

Μεγάλη έντύπωση έδωσε του Καίσαρα ένα μακρί ραβδί πού κρατούσε, και πού στήν άκρη του εκεί άπάνω, ίσια μέ τ' άστέρια, είχε κόκκινο φαναράκι· τό φαναράκι λές κι άγγιζε τόν ουρανό. Παρατήρησε άκόμη τά μάτια του άγαθού γέρου, πού τό φώς τους έλαμπε και ζέσταινε συνάμα.

— Παιδάκι μου, του λέει, φαίνεσαι δυστυχισμένο και σε βλέπω πού κλαίς. Ώς τόσο τό ξέρω, Καισαράκι μου, πώς είσαι καλό και καλοσυνείδητο παιδί. Πολύ σε λυπούμαι κι όμως δέν μπορω να σε βοηθήσω. Ρούχα να σου δώσω δέβ έχω· άδύνατο κιόλας να σε πάρω μαζί μου, μακριά από τους κακούς σου τους γονιούς. Θα τό καταλάβεις άμέσως γιατί δέν άδειάζω. Έγώ είμαι ο καντηλανάφτης τ' ουρανού. Τους ήλιους όλους, επειδή δέν υπάρχει μονάχα ο δικός μας, έγώ τους ανάφτω· έγώ, κάθε βράδι τρέχω δώθε κείθε στους ουρανούς, για να λάμπουνε τ' άστέρια, και τό πρωί δέν τό φαντάζεσαι τί δουλειά έχω μέ τόν "Ηλιο μας, ώσπου να τόν ανάψω. Βέβαια πώς είναι ωραίο τό έπάγγελμά μου. Μά συχνά κανείς άγναντεύει πράματα λυπητερά, επειδή έννοείς πώς περπατώ στους διάφορους πλανήτες μέσα, όταν είναι αναμμένοι, και σε όλους υπάρχουνε σαν και σένα δυστυχισμένοι.

— "Αχ! καλέ μου κύριε καντηλανάφτη τ' ουρανού, πάρτε με, πάρτε με μαζί σας, ψιθύρισε τό άγόρι σα να μιλούσε μέσα σε όνειρο.

— Δέ γίνεται! του άποκρίνεται ο γέρος. Μέ τά χίλια τρεξίματά μου άνω κάτω, να πάρω ναζί μου κι ένα παιδί! Άδύνατο! Καημένο, θα φοβόμουνε μήπως και σ' αφήσω άξαφνα σε καμιά γωνιά του Άπειρου. Για να σε παρηγορήσω, θα σου κάνω ένα χάρισμα. Μου τυχαίνει κάποτες, ανάφτοντας τ'

ἀστέρια, νά σπάσω μέ τό ραβδί μου κανένα κομματάκι ἀπό τούς ἀρίφητους, ἀξειδιάκριτους, ἐλάχιστους κόσμους πού βρίσκονται ἀνάμεσά μας καί τῶν ἀστεριῶν, ἀνάμεσα τῶν ἀστεριῶν καί τοῦ ἀπόμακρου μέρους ὅπου λάμπουνε οἱ ἀστερισμοί. Εἶναι τόσοι κόσμοι ἐκεῖ ἀπάνω! Δέν πειράζει νά σπάσω ἕνα δυό τιποτένιους. Κανένας κιόλας δέν τό βλέπει. Τά κομματάκια ὅμως τά βάζω στήν τσέπη μου μάνι μάνι καί τά φυλάγω. Θά σοῦ χαρίσω ἕνα.

Καί λέγοντας τέτοια ὁ καντηλανάφτης τ' οὐρανοῦ δίνει στόν Καίσαρα ἕνα κομματάκι κρουσταλλένιο, πού ἔβγαζε ἀσυνήθιστο, ἀταίριαστο, ἀνείδωτο φῶς. Κι ὁ καλός ὁ γέρος ἔγνεψε φιλικά τοῦ παιδιοῦ, κι ἀπομακρύνθηκε μέ ἀρμονικό, ρυθμικό βῆμα κι ἐλαφρό..

Ἔμεινε σαστισμένο τό παιδί στή θέση ὅπου τ' ἄφησε ὁ καντηλανάφτης! τ' οὐρανοῦ. Τώρα ὅμως ἀπέραντη, οὐράνια χαρά τοῦ ἀπογέμιζε τήν καρδιά του. Εἶχε βάλει στόν κόρφο του τό κομματάκι τό πολύτιμο· μάνιζε πάντα ὁ ἄνεμος ὄξω καί φυσοῦσε στά τρυπημένα, στά κουρελιασμένα του ροῦχα· τό σπίτι πάντα σφαλιχτό· μάβρη πάντα ἡ νύχτα ὀλόγυρά του. Μά τοῦ φαινότανε πῶς μονομοῶς μεγάλωνε, μεγάλωνε τό μυαλό του, πῶς μέσα τρέχανε, πηδούσανε ιδέες σάν τά κοτόπουλα στήν αὐλίτσα. Καί κατάλαβε. Κατάλαβε κι ἐννοιωσε ἀμέσως πῶς ἦτανε πιά εὐτυχησμένος. Κατάλαβε ἀλήθεια πῶς εἶναι ἡ ζωή μακρινή, πῶς ὁ κόσμος καλός εἶναι ὅσο καί κακός, πῶς οἱ καημοί του θά ἔχουνε ἕνα τέλος. Κατάλαβε ἀκόμα πιό πολύ πῶς, σάν ἥλιος καινούγιος, στά σωθικά του ἀνάτελνε ψυχή πού δέν τήν γνώριζε ὡς τά τότες, πῶς ἀπό δῶ κι ἐμπρός θά πιάσει ὅλα, ὅλα νά τ' ἀγαπᾶ, ὅλα νά θέλει νά τά φιλήσει, ἀπό τό λούλουδο τοῦ κάπου

ἴσα μέ τά θάματα τ' οὐρανοῦ. Εἶχε πιά στά στήθια
του τόν ἐσωτερικό τόν ἥλιο, τό μεγαλύτερο τ'
ἀγαθό πού μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά πάρει ἀπό
τό μυστικό τῆς Μοίρας.

Καί ἀλήθεια ὁ μικρός ὁ Καίσαρας ἔγινε
κατόπιν μέγας ποιητής

